

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 24. aprila 1938.

ŠTEV. 17.

Prekrižani računi

Ko so zavezniki v svetovni vojni prisilili nekaj tako mogočno Avstro-Ogrsko monarhijo, da je premagana odložila svoje krvavo orožje, se je našlo mnogo silno „modrih“ ljudi, ki so hoteli prepričati Evropo in ves ostali svet, da je stem problem Srednje Evrope končno in za večne čase rešen. Sami so se slepili z nesrečnim dejstvom, da je Nemčija, ki je tudi priznala svoj poraz, za dolgo časa prestala, kot aktivna urejevalka evropskih razmer. Mislili so, da bo zadostovalo nekaj gospodarskih načrtov, nekaj teritorialnih sprememb, nekaj bistrih ukrepov, ki jih narekujejo trenutne razmere, ne oziraje se na bodočnost, temveč le za prav kratko dobo in nove razmere, v katerih so se znašli narodi, da bodo dobili nerazrušljivo obliko.

Da so taki ukrepi in taka ureditev bile majave zgradbe, je pokazala sedanost. Stara resnica je in o čemer zna tudi zgodovina mnogo pripovedovati, da ničesar ne more uničiti naroda, pa bodi to velik ali majhen, ki ima voljo da živi. Poglejmo v preteklost. Ni še daleč odmaknjen čas, ko se je Nemcem posrečilo, da so Francoze porazili v bitki pri Sedan tako, da bi francoski narod upravičeno obupal nad svojo usodo. Kljub težkemu udarcu pa se ni udal malodušju in po kratki dobi se je zopet povzpelo do onega častnega mesta med evropskimi narodi, ki ga je zavzemal pred porazom. Pa če pogledamo v domačo zgodovino, nam stopi pred oči usoda bratov Srbov, ki jih avstrijska soldateska ni mogla z vsem svojim nasiljem črtati iz seznama evropskih narodov. Ljubezen do svoje domovine, velika volja do življenja in svobode, jim je zopet vrnila izgubljeno domovino. Kljub vsem tem dokazom, ki jih ima preteklost v izobilici, pa so razni državniki po svetovni vojni računali tako pogrešno z bodočnostjo, da se jim mora vsakdo čuditi. V mislih imamo Nemčijo. Verovali so v to, da se nikdar ne bo opomogla, a zgodilo se je baš nasprotno. Poleg velikega gospodarskega razmaha, je

premaknila še svoje meje daleč na jug. A tudi kar se tiče malih narodov v osrčju Evrope, moramo reči, da njih tisočletna kultura dovolj dokazuje, da jih ni mogoče kar čez noč spraviti s sveta. Saj si je baš na tem zlomila Avstro-Ogrska monarhija svoje zobe. Zanimarjala je svoje zgodovinsko poslanstvo s tem, da bi omogočila svojim narodom življenje vredna življenja, ampak jih je hotela siloma raznarodovati. Zadnji dogodki v Avstriji, govori nemških državnikov in plebiscit pred tedni, dovolj jasno govorijo, da kakor priroda, tudi zgodovina ne dela velikih skokov. Problem Srednje Evrope postaja ponovno, kakor pred svetovno vojno tako vprašanje, od katerega je odvisna usoda miru.

To vprašanje pa ima sledeče bistvene znake: problem narodov v Srednji Evropi, nemški problem ter interesi velesil do Nemčije. K prvemu bi pripomnili, da je sodelovanje med narodi v Srednji Evropi največje važnosti ne le v gospodarskem oziru, ampak tudi radi omiljenja medsebojnega morebiti sovražnega razmerja, kar lahko postane nevarna žerjavica za svetovni požar. Radi Nemčije same pa si moramo vprašati ali ima politične, kulturne in gospodarske interese v podonavski Evropi. Jasno je, da mora biti odgovor edino pritrilen. Vsled tega je zelo važno, da se ve, kako zamišlja Hitlerjeva Nemčija sodelovanje med narodi v Srednji Evropi. O tem je že nekaj omenil bivši nemški poslanik na Dunaju, ko je izjavil, da bi moralo skupno delo srednje-evropskih narodov biti pod vodstvom Nemčije in bi se moralo v ta krog pritegniti tudi Poljsko.

Trajnost mira v Srednji Evropi pa je odvisen tudi od političnih interesov velesil, ki jih imajo v tem delu kontinenta. Vsem je dobro znano, da so v povojnem času velesile vedno pazile na to, da se Srednja Evropa ne organizira v taki obliki, ki bi jim mogoče škodovala ter jim hodila v napotjem njihovim računom. V zvezi s tem problemom pa se pojavlja vprašanje, ali bodo danes velesile pomagale Češkoslovaški, ki je po razpadu Avstrije gospodarsko silno prizadeta, saj je bila

njih trgovina z Avstrijo bila aktivna za preko 400 milijonov Kč. Velike težave bo povzročilo sodelovanje nekaterih češkoslovaških finančnih koncernov v avstrijskih industrijskih podjetjih. Četudi češkoslovaški državljani nimajo nekatera avstrijska podjetja direktno v svojih rokah, vendar pa imajo v njih vložena toliko svojega kapitala, da jih lahko smatramo za njihova. Danes bi radi ta denar spravili iz avstrijskih podjetij, ga odnesli domov, da bi ga dali na razpolago domačemu gospodarstvu. Ta stvar pa ne bo tako lahka, kakor si to predstavljajo novi gospodarski činitelji v Avstriji. Težkoče bodo tudi nastale za ona češkoslovaška podjetja, ki imajo svoje podružnice na ozemlju nekdanje Avstrije, kakor sploh za vse nepremičnine, ki so last češkoslovaških državljanov. Po-

polnoma jasno je, da bo češkoslovaška vlada pri reševanju teh zadev uložila ves svoj napor, da zaščiti interese svojih državljanov. Verjetno je, da bo pri tem delu treba premagati težke ovire — a tudi usodne. V vrsto finančnih koncernov v Češkoslovaški, ki so v veliki meri zainteresirani v avstrijsko industrijo, spadajo predvsem bančna podjetja.

Iz vsega tega je razvidno, da stojimo v osrčju Evrope pred važnimi gospodarskimi problemi, ki prav lahko imajo svoj usoden odmev tudi v političnem življenju obeh zainteresiranih narodov. Verujemo in smo prepričani, da se bodo te kočljive zadeve rešile v obojestransko zadovoljstvo in da se nam ne bo treba bati v bližnji bodočnosti dogodkov, ki bi še bolj kalili že itak dovolj motno gladino nemirne Evrope.

POLITIKA

Štiri milijardo notranje posojilo je s posebno uredbo razpisala vlada prejšnji četrtek. Ta denar bo porabljen takole: 1500 milijonov dinarjev za gradnjo novih železniških prog, do 1500 milijonov za potrebe narodne obrambe, do 500 milijonov za gradnjo glavnih državnih cest, do 250 milijonov za gradnjo javnih poslopij in do 250 milijonov za izboljšanje zemljišč od tega 5 odstotkov za izvedbo raznih zdravstvenih naprav na naši vasi.

Za velikonočne praznike je zavlado v notranji politiki pravo zatišje. Večina senatorjev in poslancev je že nekaj dni pred prazniki zapustilo našo prestolnico in odpotovalo domov ali pa v svoje volilne okraje. Radi tega tudi ni bilo večjih političnih sestankov v Beogradu, razven zborovanja glavnega odbora mladine JRZ, kateremu je prisostvoval tudi ministrski predsednik in notranji minister.

V združeni opoziciji se nadaljuje notranje trenje. Tako so nezadovoljneži v tej politični skupini sklicali shod v Leskovcu. Izdali so letake, na katerih so pisali, da se bo shoda udeležil in govoril na njem dr. Maček in drugi voditelji iz njegovega tabora. S tem v zvezi je nato izdal nadstrankarski odbor beograjske združene opozicije tudi letak, v katerem sporoča, da nima združena opozicija nobene zveze s shodom v Leskovcu.

Minister dr. Krek je imel pretekli teden v Mariboru med železničarji

veliko zborovanje, na katerem je govoril o dosedanem delu vlade, o prometnih potrebah države in o skrbi vlade za železničarje.

Prijateljska pogodba, ki sta jo sklenili Italija in Anglija, ima namen spraviti s sveta spor zaradi Abesinije, ki je trajal med njima dve leti in pol ter je bil velika ovira ohranitvi in utrditvi splošnega miru. Anglija je sedaj priznala Abesinijo za Italijansko last, zato pa Italije ne bo več ogrožala angleških koristi v Sredozemskem morju in njene poti v Indijo ter bo ustavila svojo protiangleško propagando v arabskih državah. Pogodba pa bo stopila v veljavo šele takrat, ko bo Italija odpoklicala svoje prostovoljce, ki se borijo na strani generala Franca v Španiji.

Angleška diplomacija je sedaj na delu, da k prijateljskemu sporazumu z Italijo pristopi tudi Francija. Med Anglijo in Francijo se že vrše važna posvetovanja z namenom, da bi se prijateljstvo med Anglijo in Francijo spremenilo v pravo politično in vojaško zvezo. Italijo pa hočejo dobiti na svojo stran predvsem za to, da ne bi podpirala Nemčije, katero hočejo pomiriti s tem, da ji vrnejo to ali ono kolonijo ali pa dodele kakšno novo. Če bi se posrečilo ustvariti trozvezo Italija-Francija-Anglija, bi slednji dve poskušale zopet postaviti na noge Zvezo narodov v Ženevi, da tako zopet v Evropi dobita prvenstvo.

3. JULIJA VELIKA TOMBOLA OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA M. SOBOTA
1 9 3 8 I. DOBITEK NOV OSEBNI AVTO!!!

Na velikonočno nedeljo je bilo v južnem delu naše države veliko število zborovanj JRZ, katerih se je udeležilo več ministrov. Največje zborovanje je bilo v Vučitrnu, kateremu sta prisostvovala ministra Cvetković in Čvrkić. Minister Cvetković je v svojem govoru poudaril, da je sedanja vlada dala vidne dokaze, da so ji interesi širših narodnih slojev zares pri srcu. Ta vlada bo v kratkem rešila tudi vprašanje invalidov. Zakonski o-snutek je že izdelan in se nahaja sedaj pred ministrskim svetom.

Da se naše kmetijstvo povzdigne še na višjo stopnjo in da se zavaruje naš mali kmet, bo Privilegirana agrarna banka odobrila kmetom za nabavo orodja in podobnih potrebščin menično posojilo do 2000 Din s 5% obrestno mero. Postopek pri dajanju teh posojil bo zelo nagel, tako da bodo mogli kmetje v najkrajšem času dobiti ta posojila, pa tudi jih brez težave vrniti. Ta posojila so namenjena vsem kmetom, ki potrebujejo, potrebno orodje, kakor plug, brane in podobno. Kmetje si bodo mogli nabaviti omenjene predmete preko nabavljalnih združenj in drugih kmetijskih organizacij, ki se bavijo s prodajo kmetijskega orodja. Izvršene nabave bo izplačevala banka (P. A. B.) neposredno prodajalcu, tako da kmetje ne bodo dobili v roke gotovine.

Prejšnji teden je obiskal našo državo poljski prometni minister dr. Ulrich. Z našim prometnim ministrom dr. Spaho je imel važne razgovore o bodočem sodelovanju med poljsko republiko in našo državo. Visoki gost je bil povsod deležen iskrenih in veličastnih sprejemov. Sestal se je tudi s predsednikom vlade in zunanjim ministrom dr. Stojadinovićem, s katerim je prav tako imel važen razgovor.

V Italiji pa niso nič kaj navdušeni za omenjeno trozvezo in pravijo, da naj se v to zaveznitvo še pokliče Nemčija, ker nočejo žrtvovati svojega prijateljstva z njo, kljub temu, da ji je po priključitvi Avstrija, njena moč postala opasna. Če bi prišlo do take zveze, bi morala Francija odpovedati svoje prijateljstvo do Rusije, kar pa zopet ta noče.

V kratkem odpotuje Hitler v Rim, kjer mu pripravljajo ogromen sprejem. Tako bodo za njegov prihod zgradili poseben kolodvor. Ob priliki njegovega bivanja v Italiji, bomo imeli priliko slišati Mussolinijev in Hitlerjev govor, iz katerih bo razvidna pot, kam bo v bodoče krenila nemška in italijanska politika.

V Romuniji je bil objavljen kraljev ukaz, s katerim se popolnoma prepreči delovanje bivših strank. Tudi nove politične organizacije ne bodo mogoče. Propaganda proti državni obliki, proti plačevanju davkov bodo strogo kaznovane. Državni uradniki in dijaki se ne smejo vmešavati v politiko. Vsi znaki so prepovedani.

Španski general Franco si izvojuje zmago za zmago in komunistični vojaki beže pred njegovimi zmagovitimi četami. Sedaj se mu je posrečilo, da je prodril do morja in na ta način povsem pretrgal zvezo med Barcelono

in Valencijo po kopnem. Izgleda, da se španska žaloigra bliža koncu, saj komunisti, ki trumoma bežijo v sosednjo Francijo, sami priznavajo, da je njih stvar izgubljena.

Bivši avstrijski general Zehner je prejšnji teden izvršil v svojem stanovanju na Dunaju samomor. Imenovani je bil svojčas član sodišča, ki je razpravljalo o znanih dogodkih meseca jul. 1934 (narodno-socialistična revolucija) in ki je podpisal veliko število smrtnih obsodb narodnih socialistov.

Plemenski sejm v Beltincih.

Kr. banska uprava priredi s sodelovanjem Zveze plemenskih sejm v Beltincih v soboto, dne 23. apr. 1938. Na sejm naj se priženejo primerni biki dobrega pokolenja v starosti od 12 do 18 mesecev. Posesniki morajo imeti za vsako žival pojni list, rodovniški izvleček in tehtni list o teži prignane živali. Vsa živila naj bo ob 7. uri na sejmšču v Beltincih, da se bo lahko pravočasno začelo s popisovanjem podatkov. Prodajalec mora jamčiti razven za zdravje prodane živali tudi za plemensko sposobnost za mesec dni po odprodaji.

Nagrada za dogon se bo plačevala za biko od 12 do 18 mesecev starosti v smislu odloka kr. banske uprave le za one plemenjake, ki se na sejmju ne prodajo in ki bodo dobro ocenjeni. Nagrada znaša za dogon nad 15 km Din 50 in za dogon nad 30 km Din 100, za oddaljenost izpod 15 km se pa ne izplačuje nobene odškodnine.

Na sejmju bo kr. banska uprava nakupila 7 do 9 bikov za ona rodovniška društva, ki jim pripada dodelitev novega bika v spomladanskem terminu. Zato se sejma morajo udeležiti od društva določeni rejci teh na novo dodeljenih bikov, ki bodo za za biko plačali Din 350 za kg in bodo biko tudi takoj prevzeli. Okoli 25 do 30 bikov pa bodo nakupili sreski kmetijski odbori za poedine občine. Sreski kmetijski odbor v Mariboru pa bo nabavil tudi nekaj plemenskih krav in telic, ki jih naj člani rodovniških organizacij priženejo na sejm. Za te se pa po določilih banske uprave ne bo izplačevala za dogon nobena nagrada. Vse nadaljne in podrobnejše informacije o sejmju se pa dobijo pri selekcijskih društvih, katerim je poslala Zveza tozadevno okrožnico in ob uradnih dnevih pri tajništvu Zveze na sreskem načelstvu v Murski Soboti.

Požari v mesecu marcu

Dne 1. marca je pogorelo gospodarsko poslopje g. Breskoč Adama v Križevcih. Škoda 20.000 dinarjev. Gasilci so krepko gasili in zabranili širjenje požara.

Dne 6. marca je zgorelo stanovanjsko poslopje nekega kmeta v Prosenjakovcih. Škoda 10.000 dinarjev. Tudi tu so gasilci zabranili širjenje požara.

Dne 11. marca je zgorelo kup slame Lanščak Josipu v Tešanovcih Suhu breg. Škoda 1000 dinarjev.

Dne 13. marca je postal žrtev požara kozolec last Vaš Ludvika v Prosenjakovcih. Škoda 1500 dinarjev.

Dne 11. marca je požar uničil stanovanjsko hišo g. Vöröš Štefana v Prosenjakovcih. Škoda 6000 dinarjev.

Dne 19. marca je izbruhnil požar na stanovanjskem poslopiju g. Koltaj Janeza v Berkovcih. Škoda 7000 Din.

Dne 21. marca je požar uničil stanovanjsko in gospodarsko poslopje g.

Gimnazijski koncert.

V nedeljo, dne 3. aprila se je vršil v gimnaziji koncert naših dijakov. Ob navzočnosti zastopnikov oblasti, številnih staršev, dijakov in celotnega prof. zbora je ravnatelj zavoda g. ing. Zobec otvoril prireditev. Poudaril je potrebo in važnost pevske in glasbene vzgoje dijakov, obenem pa tudi vzgojiteljev, ki so tekom časa dovedli našo mladino na višjo stopnjo glasbene kulture.

Nastopil je številni mladinski zbor, ki je s čisto intonacijo, dikcijo kakor tudi brezhibno dinamično odpel narodne in umetne pesmi. Zbor je vodil prof. Justin. Slišali smo tudi dobro uvežban samopr. gimn. kvintet, ki je pod vodstvom prof. Močana predvajal narodne pesmi. V presledkih vokalnega dela so nastopale učenke: Cvetičeva, Gregorčeva in Brumenova s klavirskimi točkami, kakor tudi mlada violinista Šumaka in solist Nachtigall. Koncert je zaključil mešani zbor z državno himno.

Vsi so pokazali sadove smotrne glasbene vzgoje in so bili deležni pristržnih aplavzov v priznanje pomembnega in uspešnega kulturnega udejstvovanja.

Koncert.

V soboto, dne 9. aprila 1938 je glasbeni odsek Sokola v Murski Soboti priredil svoj vsakoletni koncert. Ljubitelji glasbe so z veseljem pričakovali ta večer, ker so vedeli, da se jim bo nudil zopet enkrat lep užitek. Pri napolnjeni sokolski dvorani, kjer so se pa žalibog pogrešali ravno oni člani, pri katerih je društvo s sigurnostjo računalo na njihov obisk, je pomnoženi orkester odigral klasične in moder komade. Navdušenje poslušalcev je od komada do komada narasčalo, tako, da je moral orkester ponoviti nekaj točk. Omeniti moramo izredni užitek, ki nam ga je nudil novo ustanovljeni komorni trio ing. Hofbauer, prof. Hronek, prof. Justin, ki je z dvema točkama: Field: Nocturno in J. S. Bach: Bourrée, zadivil umetniško čuteče gourmande. Naš priznani solist-saksofonist E. Nadai je s spremljevanjem orkestra odigral Vecsey-ev Valse triste, ki je žel vihar navdušenje. K lepemu uspehu koncerta čestitamo neumornemu dirigentu prof. Justinu in vsem marljivim članom odseka. Obenem želimo, da bi se nam zopet kmalu nudil koncert, ki naj ne zaostaja za sobotnim, ki je bil gotovo najboljši v teku dolgih let. Našim vrlim godbenikom hvala in na skorajšnje svidenje!

Lahkoatletski miting

Pomladka Aerokluba državne in samopr. realne gimnazije.

Brez hrupa je priredila gimnazijska mladina v okvirju Pomladka Aerokluba lahkoatletski miting. V nedeljo 10. aprila so se zbrali fantje na simpatičnem igrišču S. K. Mure, kljub mrazu in vetru. Po kratkem nagovoru prof. Czurde in pozdravu predsednika Pomladka Cisarja Aleksandra se je pričelo tekmovanje. Kljub nizki temperaturi je bilo okoli 100 gledalcev. Pri mikrofону je z dostojnim humorjem objavljaj startanje in rezultate sedmošolec Nachtigall. Harmonika in dve violini sta oživljali v precejšnji meri prireditev. Vsem dijakom, ki so pokazali veliko požrtvovalnost in vztrajnost, izreka odbor priznanje. Zlasti velja omeniti Koširja, pa tudi Čisarja A., Merca Štolfo, Schmidererja. V nekaterih disciplinah, zlasti v skoku v višino in v teku na 100 m so fantje dosegli naravnost lep uspeh. Ob koncu je sedmošolec Škofič preizkusil polet papirnatega letalnega modela.

Mnogo sta doprinesla k prireditvi tudi sodnika gg. Bračko in Horvat in starter g. Tručl. Prireditev so tudi po-častili z obiskom gimn. ravn. ing. Zobec in nekateri člani prof. zbora. Vsestransko je podpri prireditev tudi g. Lipič in je z nasveti in s svojo osebno prisotnostjo povdaril plemenita stremljenja mladih sportnikov.

Zahvala velja tudi tvrdki Nemeč za brezplačno uporabo radio-aparata, tvrdki Nadai za brezplačno uporabo mikrofona, zlasti S. K. Muri za brezplačno uporabo igrišča in orodja.

S to prireditvijo je žel Pomladek Aeroklub preko začetnih težav in javno manifestiral svoj obstoj z željo, da bi se ustanovil v Murski Soboti mestni odbor, kakor ga imajo v Ljubljani, Mariboru, Ptuju in drugod, kajti sodobna stremljenja zahtevajo zanimanje za letalstvo v veliki meri.

Zvišanje plače delavcem na Belju!

Že precej časa so se vršila pogajanja med Zvezo poljedeljskih delavcev v M. Soboti in državnim posestvom Belje, za zvišanje plače. Po daljšem prizadevanju organizacije, se je Zvezi le posrečilo, da je zastopnik imenovanega posestva pristal na stavljeni predlog, tako, da je dnina zvišana od 10 din na 12 in od 12 din na 14. Akordne plače pa so že pri sklepanju pogodbe bile povišane.

S plačo, ki jo pogodba sedaj predvideva, so delavci lahko zadovoljni; saj bo vsak služil okoli 600 din več, kakor pa prejšnja leta.

Delavci! Vaša organizacija, Zveza poljedeljskih delavcev, kateri se je že v prvem letu njenega obstoja posrečilo plačo tako zvišati, vam priporoča, da se pogodite na delo na veleposestvo Belje. Potrebne informacije dobite vsak dan v pisarni ZPD v Delavskem domu v Soboti, kakor tudi ime palirja, kateri še potrebuje delavce. Pregovor pravi: „Svoji k svojim!“ Zato tudi vi ostanite na domači grudi, kjer nimate izdatkov na dolgem potovanju ter vam ni treba plačevati potnih stroškov.

† Hajdinjak Anton

Na Veliki četrtek ob ogromni udeležbi sorodnikov, znančev in prijateljev smo položili k večnemu počitku moža nesebičnega dela, jeklenega značaja, bivšega narodnega poslanca lendavskega sreza — Hajdinjak Antona. Strašna usoda je pretrgala nit življenja še mlademu možu polnih najlepših načrtov za blagor občestva. Iz skromnih obrtniških razmer ga je ljudsko zaupanje poklicalo za svojega vodnika. Temu zaupanju je pokojnik v največji meri, možato in nesebično zadostil. Njegova hiša je bila pravo romarsko mesto, kamor so prihajali njegovi sotrpini, ubogi Prekmurci iskati leka in pomoči za svoje težave. Vsakemu je pomagal ne oziraje se na to, da li je bil prijatelj ali njegov sovražnik. In s tem si je postavil najlepši spomenik: ljubezen in spoštovanje ljudstva.

To čustvo je v prav lepih in iskrenih besedah tolmačil — ob njegovem preranem grobu — domači šolski upravitelj g. Krepš Arnold tako-le:

„Onemil si nam vodnik lendavskega sreza. Neusmiljena smrt, zakaj si nam ubila našega dobrega očeta, moža in vodnika? Zakaj ubijaš tiste, ki bi tako radi živeli in delali za blagor človeštva. Kdo nam bo odslej dragi oče, vodnik in čisti značaj ter nam svetil kot vodična luč v življenjski borbi neustrašeno, kot si nam ti, neozirajoč se na to, če se drugim zameriš. Gotovo ti, dragi Anton, nikdar več. Nikdar več, kajti tvoja usta so za večno onemela, tudi tvoje dobrohotne oči so se zaprle za vedno in ne bodo več gledale na to sončno, tebi tako priljubljeno odransko, oziroma prekmursko ravnino.

Mnogo si nam govoril o pravem življenju. Iz tvojih besed smo zaznavali samo eno željo in ukaz: živeti, a pošteno in nesebično delati. To ti ni več dano. Odšel si nam. Ravno skozi svojih besed si nam postal čisti in lep, a mi smo ostali tu žalostni in potrti. Vzela te je pomlad. Še na mrčvaškem odru so se smejale tvoje ustnice, tvoje dobro srce pa se ni moglo ne smejati, ne jokati. Tembolj je plakala Tvoja dobra deca in Tvoja žena v pričakovanju, da se jim boš zbudil, jih objel ter jih pritisnil na svoje očetoško srce . . .

Politična linija A. Hajdinjaka je bila ravna. Ni poznal nikakšne kompromise. Iz svojega dela ni delal politični kapital, kajti bil je globoko uverjen, da je na pravi poti. Bil je odločen Jugoslovan. Z neko posebno in veliko ljubeznijo je ljubil Jugoslavijo, izven katere — kakor je pokojnik večkrat omenil — ni prostora za Slovence.

Da, predragi Anton! Prezgodaj si prestopil prag skrivnostnih vrat. Prezgodaj si odšel tja, odkoder ni vrnitve in kjer več ni nič ne boli. Boli pa nas, ki smo ostali blizu Tebi. Naj Ti bo ta sveta zemlja lahka.

Slava Tebi!

Prekasno došlele velikonočne čestitke

Gg. Pondelek Ludvik iz Lucove, Horvat August iz Lipovec, Čerpnjak August iz Lipovec, Bohar Ludvik iz G. Lendave in Fartelj Štefan iz Črnelavec, sedaj delavci v Nemčiji, želijo svojim staršem in vsem ostalim družinam ter vsem sorodnikom, prijateljem in znančevem vesele velikonočne praznike. Ker je prispel dopis prekasno, ga priobčimo danes.

Bodimo pravični.

Vsak Prekmurec, posebno pa vsak občan občine Murska Sobota lahko z veseljem opazuje napredek našega mesta. Nebomo naštevati kaj se je vse v to svrhu doseglo in kaj naredilo; kdor se za to zanima in temu ki je napredek pri srcu, bo sam lahko opazil, povdariti pa moramo, da nas čaka za izvršitev programa še ogromno delo, ki ga bo mogoče izvršiti samo z vnetim sodelovanjem vseh občanov. Kakšne koristi bodo imeli naši občani in oni iz okolice od okrožnega sodišča smo že deloma naštevali v prejšnjih številkah našega lista. Poleg okrožnega sodišča lahko z gotovostjo omenimo, da se bo v doglednem času zidala tudi nova bolnica, ki bo vsekako večja od sedanje. Ravno tako je predvidena zidava odnosno preureditev gimnazijskega poslopja in poleg tega še nekaj drugega, kar bo tudi velevažnega pomena za naše mesto.

Torej za povečanje našega mesta so nastale v preteklih 20-setih letih velike spremembe. Spremembe so nastale tudi v pridobitnem pogledu gotovih naših občanov. Med njimi je mnogo gospodarjev zlasti pa trgovcev, ki so si s svojo pridnostjo in srpetnostjo prigrisnili lepa imetja in si prihranili tudi denar, ki ga dozdevno hranijo brezplodno doma. Želeli bi nekoliko potrkati na njih zavest, da bi se spomnili, da je bogastvo prišlo od ljudstva in da bi bilo pravilno, da gre zopet med ljudstvo, ne sicer v obliki milodarov ampak v obliki investicij, ki so ravno sedaj tako potrebna za razvoj našega mesta.

Uradniki bodočega okrožnega sodišča, odvetniki, katerih število se bo gotovo povečalo, profesorji naše v teku dveh let ispopolnjene gimnazije, uslužbenci v povečani bolnici in morda tudi večje število častnikov, bo potrebovalo udobna stanovanja in uradne prostore. Sicer so pri nas stanovanja na razpolago, pa vendar ne v takem obsegu, da bi vsem potrebam sodobnega časa ustregli.

Apeliramo torej na naše občane naj se zavedajo svoje dolžnosti do skupnosti in naj vporabijo svoj prihranjeni kapital v zidavo stanovanjskih poslopij, ki se bo gotovo prav dobro obrestovalo in poleg tega bodo tudi doprinesli svoj del k povečanju našega mesta.

Bodimo torej pravični in porablajmo od ljudstva pridobljeni kapital zopet v splošno korist ljudstva.

Trgovski pomočnik

želi spremembo mesta. Izučen je v manufakturi in speceriji ter več avtovozač. Referenca l. a. Naslov v uredništvu.

PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH
U
C
H
KOLESARJI! Najnovejši modeli koles vseh svetovnih znamk v največji izbiri **po globoko znižani ceni.** Preden si kupite kolo, si v lastnem interesu oglejte mojo veliko zalogo.

Ponudbe pismeno ali ustmeno brez obveze za nakup.

Štivan Ernest, Murska Sobota

trgovec z kolesi, motornimi vozili, šivalni in pisalni stroji, fotografski aparati in ves foto material, radio aparati itd.

PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH

Prostovoljno v smrt

Na železniški progi blizu Ptuja so prejšnji petek zvečer našli nezavestnega nekega moškega, zraven njega pa prazno steklenico dišečo po lizolu. Ker je neznanec še kazal življenjske znake, so ga takoj naložili na neki tovorni avto, ki je prav tedaj privozil mimo, ter ga takoj zapeljali v bolnišnico. Zdravniška pomoč pa mu ni mogla več rešiti življenja. Dognalo se je, da je neznanec 30 letni delavec Gaberšek Franc doma iz Gorice, občina Puconci. Nesrečnež se je zastrupil iz obupa, ker ni mogel dobiti dela. Truplo so pokopali na pokopališču na Rogoznici.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Velikonočna procesija.** Ne baš ob najlepšem vremenu se je vršila letos velikonočna procesija, v soboto v poznih popoldanskih urah. Proti dolgoletnim običajem pa je letos krenila mogočna procesija mimo bolnice na Kolodvorsko cesto, ter se je po Aleksandrovi cesti in Cerkevni ulici zopet vrnila v cerkev. Za duhovščino smo videli korakati vse vidnejše predstavnike našega kraja. V sprevodu sta igrali dve gasilski godbi in sicer iz Sobote in iz Bakovec. V velikem številu so bili zastopani gasilci, ki so tvorili mogočen špalir ob straneh baldahina. Želeti bi le bilo, da se bi ljudstvo že slednjich ob takih prilikah navadilo več reda in da se ne bi tako neurejeno valilo po cesti. Skrb za to pa bi morali imeti redarji.

— **Dramatski odsek Sokolskega društva** pripravlja dramo domačega pisatelja Monsig. Ksaver Meška „Pri Hrasovih“. Zasedba vlog da slutiti, da bo na našem odru tudi drama dobro podana. K uprizoritvi, ki bo v soboto dne 30. IV. 1938 je društvo povabilo tudi pisatelja.

— **Kmečka posojilnica v M. Soboti**, bo oprostila z 1. majem vse stare vloge do Din 1.000.—. Vse oproščene vloge, ki ne bodo dvignjene do 1. 7. 1938 bodo prepisane po tem datumu na nove, vsaki čas razpoložljive vloge, ki se bodo obrestovale po 4—5%. Nove vloge so strankam seveda vedno in vsaki čas na razpolago in se obrestujejo po 5%. Novih vlog ima Kmečka posojilnica preko 1,000.000 Din.

— **Izpremema priimka.** Tukajšnjemu davčnemu pripravniku Banfi Matiji je dovolila kraljevska banska uprava v Ljubljani z odlokom II. št. 10.723/1 z dne 29. marca 1938 izprembo dosedanjega rodbinskega imena „Banič“.

3 X 3 = 10 to ni istina; istina pa je, da boš dne 22. maja 1938 dobil na tomboli Sokolskega društva v M. Soboti na eni tablici, ki stane din 3— motorno kolo, bicikel, vrečo moke, likalnik, uro itd. Oglejte si tozadevne plakate!

DOPISI:

— **Martjanci.** Ob veliki udeležbi naroda smo 18. t. m. pokopali 18 letno Kristino Cipot. Pokojna je podlegla zastrupljenju krvi. Pri domačem delu se je zbodla z nekim železom v nogo in ker ni takoj zaprosila za zdravniško pomoč, je nastopilo zastrupljenje krvi v takem obsegu, da je bila vsaka zdravniška pomoč zaman. Čez dva dni so jo sicer pripeljali v bolnico v M. Soboto, toda bilo je prekasno. Naj počiva v miru, preostalim naše sožalje. Vsem pa resen opomin, naj v slinčnih nesrečnih slučajih vedno takoj pokličejo zdravnika.

— **Ruža Šandor se je utopil.** Kdo ni poznal Županek Aleksandra (Ružo Šandorja), ki je svoječasno prinesel iz Amerike veliko število dolarjev in jih lahko miselno v kratkem času zapravil. Ko je zapravil svoje prihranke, je postal občinski revež in kot tak je 16. t. m. na sejmju v Križevcih beračil. Za naberačeni denar si je privoščil šmarnice ter na to odšel proti domu. Ko je ponoči prišel na brv Male Krke pri Šalovcih, je omahnil v potok in utonil. Drugi dan so ga našli v potoku mrtvega. Po zakonitem ogledu so ga 18. t. m. v Šalovcih pokopali. Naj počiva v miru.

Resen opomin našim delavkam v Nemčiji

V zadnjem času dobivamo iz Nemčije dopise o nedostojnem obnašanju nekaterih naših deklet, ki so na delu v Nemčiji. Resno opominjamo vsa naša dekleta na delu v Nemčiji na dostojno življenje, kajti slab glas ali morda še kaj drugega, ki si ga v tujini pridobe, bo večni madež na njih. Poleg tega tudi kvarljo z nemoralničnim življenjem v tujini dober glas naših prekmurskih delavcev.

Ob tej priliki tudi priporočamo starejšim in preiskušanim delavcem in delavkam, da energično uplivajo na omehljivke s strogim priporočilom na dostojno moralčno življenje.

22. maja 1938 sokolska tombola v Murški Soboti. I. tombola „MOTORNO KOLO“ in še 19 tombol.

Hašk (Zagreb) : Mura 3:3 (2:3)

Za velikonočno nedeljo je imela tuk. S. K. Mura v gostih zagrebški Hašk. Za igro je vladalo pred vsem v sportnih krogih razumljivo zanimanje, saj stoji zagrebški nogomet tako po uspehih kakor tudi po načinu igranja, gotovo na prvem mestu v državi. Publike se je nabralo izredno mnogo in reči moramo, da je prišla na svoj račun. Početni udarec je imela Mura, ki takoj prisili goste v obrambo. Iniciative ne izpusti in s smiselnim napadom stalno ograža nasprotnikova vrata. Že po 14 minuti pade prvi gol. Z hitrim prodorom kmalu nato gostje izenačijo, toda preden še mine polčas, je domači napad zopet uspešen ter prisili Haškovec h kapitulaciji. Tudi v drugem polčasu so igro diktilali domačini, vendar pa se je posrečilo nasprotnikom, da so postavljeni rezultat izravnali. Po igri sodeč, bi pripadala zmaga domačinom, ki so se tokrat borili res požrtvovalno, smiselno in taktično. Pregrupacija domačega napada ter zamenjava Hojerja v drugem polčasu, pa je bila celotni igri domačinov le v škodo. Serec na krilu je imel slab dan, dober pa je bil notranji trio, kjer je posebno Kukanja dominiral z čiščenjem nevarnih situacij in z preciznim podajanjem. Obramba je bila vedno na mestu, Kosa pa smo vidli že bolj sigurnega, vendar pa je držal, kar se je držati dalo.

Od gostov smo pričakovali mnogo več. Razven nekaterih igralcev, so predvajali primitiven nogomet, sloneč na akcijah posameznikov. O homogenosti moštva ni govora in tokrat se bi res marsikaj lahko naučili od domačinov. Dokaz temu so številni kornerji, ki jih pa Mura ni znala izrabiti. Za enkrat pa je bil tudi neodločen rezultat vsem mestnim klubom opomin, da naj ne prezirajo sportno delo podeželja, če nočejo, da se ruši njih sloves. Hašk je poslal v Mursko Sobotu komb. moštvo obstoječe iz 5 liga-igralcev ter 6 rezerv.

Ss. Turk je imel lahko delo. Sodil je objektivno v zadovoljstvo obeh moštev in številne publike.

POŠTA:

Ponedeljek Ludvik Nemčija. Vaš oče je danes plačal 60 dinarjev naročnine. Sedaj imate list plačan do 31. julija 1938.

Bohar Ludvik Nemčija. Dostavo lista smo uredili po Vaši želji.

Iz boljše hiše sprejme **vajenca,** kateri zna razen slovenščine tudi nemški jezik

Wekliž Štefan
trgovina z železnino, orodjem, poljedelskih stroji in barvami
Murska Sobotna.

Doposlano.

Cenjeni g. urednik!

Na članek v Vašem cenjenem listu z dne 10. aprila 1938 pod naslovom „Slaba shramba za brizgalno“ se čutim dolžan napisati nekaj besed.

Krajevno starešinstvo na Tišini se je zdramilo že dne 27. novembra 1. 1937, ko je solastništvo gasilskega orodja z krajem Tropovci uredilo. Vodstvo naše gasilske čete je pa odpovedalo sodelovanje dasiravno se je pred tem dosti govorilo, da bo z svojimi prihranki pomagalo kraju se zidati prepotreben gasilski dom. O vzroku bi morda znal kaj povedati Vaš dopisnik.

Kako je kraj Tišina s svojimi sredstvi kupil brizgalno, tako bo v dohodnem času sezidal gasilski dom. Naš kraj prodava letno na javni dražbi travo, drva itd. Vse to se je v zadnjih štirih letih vršilo proti kasnejšemu plačilu in tako ni še danes mnogo kupcev plačalo kupnine. Morda je dopisnik tisti, ki nagovarja dolžnike, da ni treba plačati na javni dražbi kupljene trave in drva. Tako se namreč po vasi govori.

Tudi vprašamo dopisnika dali se je odzval pozivu krajevnega starešinstva glede vpisa posebnih doklad, katere bi se porabila za zidavo gasilskega doma?

Prostor, ki ga ima krajevno starešinstvo v najemu za shranjevanje brizgalne, je posebej, primeren in se v njem ne nahajajo pleve, kakor jih je dopisnik v štev. 15 M. K. omenil.

Nekdo od kraj. starešinstva.

Gospodarski drobiž

Pridelek koruze je bil lansko leto sledeč: Evropa 1.849.750 vag., Severna Amerika 6.742.300 vag., Azija 274.660 vag., Severna Afrika 188.350 vag. V Evropi je največ koruze pridelala naša država in to 533.300 vagonov. Celokupna letina koruze po vsem svetu znaša 6.197.860 vagonov.

Za tekoče leto so povečali površine zasejane pšenice sledeče države: Nemčija, Anglija, Rumunija, Češkoslovaška, Belgija, Bolgarija, Poljska in Zedinjene države Amerike. Manj pšenice ko lansko leto so sejali v Italiji, Franciji in Grčiji. V naši državi je ostala velikost zemljišč zasejane s pšenico ista.

Izvoz živine je bil meseca februarja sledeč: 1306 konj, 3332 goved, 444 telet, 17.125 svinj. Izvozili smo še poleg tega 1318 ton svežega mesa, 173 ton mesnih izdelkov ter 74 vagonov svinjske masti.

V kratkem se bo sestal stalni jugoslovensko-nemški gospodarski odbor, ki bo razpravljal o vprašanju prilagoditve dosedanjih naših trgovinskih sporazumov z Avstrijo glede na priključitev Avstrije k Nemčiji.

Švedska je zabranila izvoz svinj, ker so razni trgovci v teku enega tedna prodali na Dansko 15.000 svinj.

Italijanska statistika izkazuje sledeče: Naš izvoz v Italijo je lansko

leto dosegel vrednost 253.775.000, a uvoz iz Italije pa 192.475.000 lir.

Številčno stanje živine v naši državi je znašalo v letih 1932—36: Konj 1.193 346, goved 3.946.910, svinj 2 milij. 873 851, ovc 8 951.596, živine 20.468 522

VABILO

na 12 redni občni zbor KMEČKE HRANILNICE IN POSOJILNICE V PREDANOVCIH, ki se bo vršil dne 1. maja 1938 ob 10 uri v posojilniški pisarni v Predanovci s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora in odobritev istega.
2. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1937 in sklepanje o uporabi dobička.
5. Raznoternosti.

Pripomba: Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure drug občni zbor, ki bo sklepčen brez ozira na število navzočih članov. Odbor.

Iz delovanja Združbe trgovcev
v Murski Soboti.

CENIK

najvažnejših življenjskih potrebščin

Sladkor v kockah in prahu	1 kg	Din 16.—
Sladkor kristalni	1 kg	Din 14.50
Sol mleta morska z vrečo	1 kg	Din 3.—
Sol mineralna z vrečo	1 kg	Din 2.75
Sol min. za živ. z vrečo	1 kg	Din 1.75
Moka pšenična Ia. Ban. Ogg	1 kg	Din 4.—
Moka pšenična domača Ogg	1 kg	Din 3.75
Moka ržena Ia.	1 kg	Din 3.50
Moka ržena IIa.	1 kg	Din 3.25
Kavini surogati „Franck“	1 kg	Din 18.—
Kava pražena „Minas“	1 kg	Din 68.—
Kava pražena „Santos“	1 kg	Din 80.—
Riža glazirana navadna	1 kg	Din 7.—
Riža karolina	1 kg	Din 10.—
Rozine grške navadne	1 kg	Din 12.—
Rozine grške prima	1 kg	Din 16.—
Milo „Zlatorog“ in „Schicht“	1 kg	Din 12.—
Milo „Zlat.“ in „Schicht“ terp.	1 kg	Din 13.—

V bodoče bomo od časa do časa objavljali vedno dnevne cene raznemu blagu na domačem tržišču.

Vabilo na

XVII. redno glavno skupščino,

ki se vrši v soboto, dne 30. aprila 1938 ob 10. uri dopoldne v dvorani hotela „Slon“ v Murski Soboti.

DNEVNI RED:

- 1.) Pozdrav predsednika;
- 2.) Imenovanje zapisnikarja in dveh overovateljev zapisnika;
- 3.) Poslovno poročilo:
  - a) predsednika;
  - b) tajniško in blagajniško poročilo za leto 1937.
  - c) poročilo nadzornega odbora in predlog za razrešnico;
- 4.) Proračun za leto 1938;
- 5.) Samostojni predlogi;
- 6.) Vsetrgovski kongres v Ljubljani;
- 7.) Slučajnosti.

Pojasnila k dnevnemu redu: Zapisnik glavne skupščine iz leta 1937 se ne bo čital, ker je bil objavljen v 19.—32. štev. „Murske Krajine“ istega leta. Računski zaključek za leto 1937 je članom na vpogled v pisarni združenja od 15. aprila do dneva skupščine.

Samostojni predlogi morajo biti predloženi upravi združenja najmanj tri dni pred skupščino. Na skupščini se bo razpravljalo samo o vprašanih, ki so na dnevnem redu.

Če skupščina ob določeni uri ne bi bila sklepčna, se vrši eno uro kasneje na istem mestu in dnevnem redu drug občni zbor, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih članov. Vsak član je dolžan, da se skupščine udeleži. Izostanek se mora **pismeno opravičiti** in to pred dnevom skupščine. Člani, ki bodo izostali, ne da bi se opravičili, bodo kaznovani z denarno globo, in to člani iz M. Sobote Din 50.—, ostali Din 20.—.

MURSKA SOBOTA, dne 12. aprila 1938.

Čeh Franc I. r.

predsednik Združbe trgovcev
za srez M. Sobotna v Murski Soboti.

IZJAVA.

Podpisana kot prevzemnika izjavljava, da ne prevzameva nobenega dolga, katerega bi naredil g. Vlaj Franc iz Martjancih št. 33. brez najine vednosti.

BALAŽIČ JOSIP in žena
roj. Vlaj.

Prvovrstna domača hrana

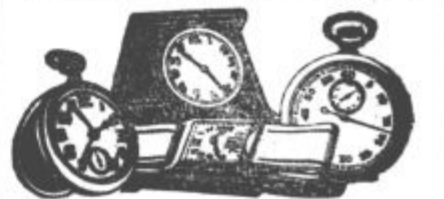
se dobi od 1. maja naprej. Več se poižve v Prekmurski tiskarni v M. Soboti. 1

1. maja 1938 ob 11. uri bo na licu mesta prodaja hiše št. 13 na marofu. Hiša se proda brez zemljišča in jo mora kupec odstraniti tekom meseca maja. Informacije da lastnik NAGY MIHAEL Murska Sobotna (Grad.) 1

Preselil se bom 1. maja

v novi lokal na Aleksandrovo cesto
poleg Frima

Popravila izvršim strokovno z 2
letno pismeno garancijo.

Zaloga vseh vrst ur iz najboljših
švicarskih tovarn

Dittrich Franjo urar
MURSKA SOBOTA

Za vse izolacije proti
vodi, vlagi in za hitro
vezavo cementa 2

BETONIT

Za vlago nepropustni
notranji in zunanji omet

Izolator

BETONIT,
kem. izd. Maribor
(Zahtevajte navodila.)